

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till krisledningsnämnden

Datum:
2021-05-18

Diarienummer:
KSN-2021-00816

Handläggare:
Anders Fridborg
Hannes Vidmark

Förlängd delegation av föreskriftsrätt om förbud mot att vistas på särskilt angivna platser

Förslag till beslut

Krisledningsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** förlänga kommunstyrelsen delegation att, med stöd av 8 kap. 1 § förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19, utfärda föreskrifter om förbud att vistas på särskilt angivna platser, till den 30 september 2021,
2. **att** föreskrift enligt p. 1 endast får gälla under två veckor, med möjlighet för kommunstyrelsen att besluta att föreskriften ska förlängas en gång,
3. **att** det område som föreskriften gäller för ska vara ett på karta angivet begränsat område,
4. **att** beslut om föreskrift ska anmälas till närmast följande kommunfullmäktige, samt
5. **att** om påtaglig risk för trängsel inte längre föreligger, ska kommunstyrelsen besluta att en föreskrift enligt p. 1 ska upphävas i förtid.

Ärendet

Enligt lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (covid-19-lagen) får regeringen eller den kommun som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om förbud mot att vistas i en park, på en badplats eller på någon annan liknande särskilt angiven plats, om det på platsen finns en påtaglig risk för trängsel. Den 11 mars 2021 trädde en bestämmelse i förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (begränsningsförordningen) i kraft, som ger kommuner rätt att utfärda föreskrifter som förbjuder vistelse i en park, på en badplats eller på någon annan liknande särskilt angiven plats, om det på platsen finns en påtaglig risk för trängsel.

Kommunstyrelsen fick av kommunfullmäktige den 22 mars 2021 delegation att utfärda föreskrifter om förbud att vistas på särskilt angivna platser. Möjligheten har använts för att inför förbud att vistas i två parker i samband med Valborg. Delegationen begränsades till den 30 juni 2021. Delegationen föreslås nu förlängas till den 30 september.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret. Förslaget till beslut bedöms inte ha några konsekvenser för jämställdhetsperspektivet. Barnperspektivet har beaktats.

Föredragning

Enligt lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (covid-19-lagen) får regeringen eller den kommun som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om förbud mot att vistas i en park, på en badplats eller på någon annan liknande särskilt angiven plats, om det på platsen finns en påtaglig risk för trängsel. Den 11 mars 2021 trädde en bestämmelse i förordningen (2021:8) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 (begränsningsförordningen) i kraft, som ger kommuner rätt att utfärda föreskrifter som förbjuder vistelse i en park, på en badplats eller på någon annan liknande särskilt angiven plats, om det på platsen finns en påtaglig risk för trängsel.

De regelverk som föreskriftsrätten vilar på är tillfälliga och föreskrift får endast meddelas under vissa speciellt angivna förutsättningar och efter yttrande från smittskyddsläkaren och Folkhälsomyndigheten. Det kan också bli nödvändigt att fatta beslut med kort varsel, då en påtaglig risk för trängsel kan tänkas vara relaterad till väder, enskildas initiativ eller oförutsedda händelser. Därför föreslås att kommunstyrelsen ges rätt att utfärda föreskrifter om förbud mot att vistas på särskilt angivna platser. Den tid under vilken föreskriften ska gälla får inte vara längre än två veckor, med möjlighet för kommunstyrelsen att förlänga föreskriften en gång. Om kommunstyrelsen gör bedömningen att föreskriften bör förlängas ytterligare ska beslut om det fattas av kommunfullmäktige.

Förutsättningarna för att utfärda en föreskrift om ett förbud att vistas på en särskild plats är att:

- det på platsen ska finnas en påtaglig risk för trängsel,
- att föreskrifterna inte innebär ett hinder mot att förflytta sig inom riket, och
- inte heller i övrigt innebär obefogade inskränkningar i enskildas frihet.

Att risken för trängsel ska vara påtaglig innebär att det inte är tillräckligt med en avlägsen eller teoretisk risk för trängsel. Det måste finnas konkreta omständigheter som talar för att trängsel kan komma att uppstå. En sådan risk kan till exempel erfarenhetsmässigt finnas i samband med vissa högtider eller under vissa delar av året. I förarbetena till förordningen pekas vårens högtider, som Valborg, ut som högtider som brukar normalt inbjuda till större folksamlingar i parker och på andra allmänna platser. Det är således viktigt att kommunen i varje enskilt fall när kommunen överväger en föreskrift gör en noggrann bedömning av om det finns omständigheter som talar för att det föreligger en påtaglig risk för trängsel och väger in tidigare erfarenheter.

Det är också viktigt att kommunen noga överväger en föreskrifts tidsmässiga giltighet. Om påtaglig risk för trängsel förekommer endast under vissa dagar eller vissa tider på dygnet eller motsvarande ska föreskriftens förbud enbart gälla under dessa tider.

Enligt covid-19-lagen ska kommunen innan föreskrifter meddelas ge smittskyddsläkaren och Folkhälsomyndigheten tillfälle att yttra sig över kommunens förslag. Då polismyndigheten har att upprätthålla föreskrifterna bör lämpligen även dialog föras med dem.

Överträdelse av kommunala föreskrifter som meddelats med stöd av begränsningsförordningen är kriminaliserade och kan leda till penningböter. Riksåklagaren har beslutat att man kan få ordningsbot på ett belopp om 2 000 kr. Om det efter föreskriftens antagande visar sig att risken för trängsel på en specifik plats har upphört, ska kommunen besluta att upphäva föreskriften i förtid. Innan ett sådant beslut fattas bör smittskyddsläkaren och Folkhälsomyndigheten höras.

För att möjliggöra snabbt beslutsfattande vid behov delegerade kommunfullmäktige den 22 mars 2021 rätten att besluta om vistelseförbud enligt begränsningsförordningen till kommunstyrelsen. Delegationen begränsades att gälla till den 30 juni 2021.

I samband med Valborg beslutade krisledningsnämnden, som i ärendet tog över kommunstyrelsens mandat, om vistelseförbud i delar av Ekonomikumparken/ Observatorieparken samt Stadsträdgården mellan den 29 april och 1 maj. Erfarenheterna av det meddelade vistelseförbudet är goda och efterlevnaden var mycket hög.

Även om smittspridningen minskar för närvarande såväl i kommunen som i riket som helhet har Folkhälsomyndigheten presenterat scenarier om olika möjliga utvecklingar. Ett av dem, Scenario 2, skulle innebära en ny smittspridningstopp under sommaren, om beteendeförändringar hos allmänheten sker för snabbt och umgänget mellan icke-färdigvaccinerade ökar i för hög takt. Det kan därför uppstå situationer där det finns behov av att begränsa tillträde till särskilt angivna platser även efter den 30 juni, när delegationen upphör. Kommunstyrelsen föreslås därför föreslå kommunfullmäktige att förlänga delegationen till den 30 september, med samma lydelse som tidigare gällt och krav på återrapportering till kommunfullmäktige.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet innebär inte några ekonomiska konsekvenser

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 18 maj 2021

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör